

TEMPLE OF PREAH VIHEAR

ปมคดี...

เขา

พระวิหาร

เพราะฝีมือของรัฐบาลเก่าแก่ ไม่เอากำณ...

ที่ทำให้สยามประเทศหมอง...โดนฟ้องซ้ำสอง

ย่ำรอยประวัติศาสตร์ศาลโลก

นาวัน บุญเสริม

ปมคดี...เขาพระวิหาร

นาวัน บุญเสริม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

นาวัน บุญเสริม

ปมคดี...เขาพระวิหาร.-- กรุงเทพฯ : ปราชญ์, 2556.

208 หน้า

1. ปราสาทเขาพระวิหาร. 2. กัมพูชา--ประวัติศาสตร์. I. ชื่อเรื่อง.

959.6

ISBN : 978-616-7410-82-1

จัดพิมพ์โดย

ปราชญ์ สำนักพิมพ์

บริษัท เพชรประกาย จำกัด

8 อาคารเพชรประกาย ถนนรามอินทรา

แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510

โทรศัพท์ 0 2917 9955 # 204 โทรสาร 0 2917 9570

พิมพ์ที่

บริษัท คอนเซ็ปท์พริ้นท์ จำกัด

42 ซอยจันทน์ 43 แยก 3 ถนนจันทน์

แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

จัดจำหน่ายโดย

บริษัท อมรินทร์ บুক เซ็นเตอร์ จำกัด

108 หมู่ที่ 2 ถนนบางกรวย-จตุรพักตรพิมาน

ต.มหาสวัสดิ์ อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11130

โทรศัพท์ 0 2423 9999 โทรสาร 0 2449 9561-3

Homepage : <http://www.naiin.com>

ราคา 160 บาท

สำนักพิมพ์

ปราชญ์

รื้อบรูสู่ปัญญา ด้วยปรัชญาแห่งปราชญ์

ประธานที่ปรึกษาากิตติมศักดิ์

เผด็จ ฐรีปติภาน (พญาไม้)

ไพบงษ์ เตชะณรงค์

ที่ปรึกษาสำนักพิมพ์

พล.ต.ท.ภานุ เกิดลาภผล

พล.อ.ต.ฐรีทัต จันทรแก้ว

พ.อ.ม.ล.ภานพ ภานุมาศ

เอนก หุดังคบดี

ปรีชา บุญยภิดา

ที่ปรึกษากฎหมาย

ชนินทรวิชย์ สารุรักษ์ (น.บ.)

บรรณาธิการบริหาร

ราช รัมมัญ

บรรณาธิการ

อณฏณ เชื้อไทย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ภักจิรา พุการร

บรรณาธิการ

นันทิชา อัยลา

ผู้เขียน

นาวัน บุญเสรรู

ศิลปกรรม

บริษัท คีร์ ริชเนสส์ จำกัด

ออกแบบปก

บริษัท คีร์ ริชเนสส์ จำกัด

© สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามทำการลอกเลียนไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือ

นอกจากจะได้รับอนุญาตจาก ปราชญ์ สำนักพิมพ์

คำนำ

สำนักพิมพ์

เขาพระวิหาร...

เรื่องราวนับแต่อดีต...ระหว่างไทยและกัมพูชา...ที่มีข้อพิพาทกันมา
ยาวนาน...จากชนรุ่นหนึ่งสู่ชนอีกรุ่นหนึ่ง ทั้งที่สองประเทศนี้...ต่างมีหน้า
ประวัติศาสตร์ที่...ใกล้เคียงกันหลายอย่าง ตลอดทั้งวัฒนธรรมหลายอย่าง
ต่างมีรากเหง้า...มาจากแหล่งเดียวกัน

หากจะกล่าวไทยและกัมพูชา...เกือบจะกลืนเป็นหนึ่งเดียวกัน
ไปแล้วก็ไม่ปาน ในด้านประเพณีวัฒนธรรม ...มีความต่างกัน
เพียงแค่คตินิยมทางความคิด

เรื่องราวของเขาพระวิหาร...จะมีแนวทางเป็นไปอย่างไรต่อ
ไป...ไม่มีใครทราบได้...แต่ทุกสิ่งทุกอย่างในหนังสือเล่มนี้..เป็นเพียงการเล่า
ถึงตำนานที่ผ่านกาลเวลามา...และสิ่งที่กำลังปรากฏในปัจจุบัน... แล้วกำลัง
จะเป็นไป...

ราช รมัญ
บรรณาธิการ

เกริ่นนำ

อดีตเรื่องเขาพระวิหาร

เมื่อพ.ศ. 2447 รัฐบาลสยามสมัย ร. 5 ทำสนธิสัญญาเขตแดนกับฝรั่งเศส ซึ่งมีพันธะแนบท้ายให้ต้องยอมรับว่า ปราสาทพระวิหารอยู่ในเขตกัมพูชาของฝรั่งเศส

เมื่อฝรั่งเศสยอมลงนามในสนธิสัญญานี้ มันเป็นครั้งแรก ที่มีชาติมหาอำนาจ รองรับอธิปไตยของเรา ซึ่งเราถือเป็นเรื่องดีมากด้วยซ้ำ

และเราแทบไม่ได้รู้จักปราสาทพระวิหารด้วยซ้ำ ซึ่งขณะนั้นฝรั่งเศสยังยึด จันทบุรี ตราด และเกาะบนอ่าวไทยไว้ทั้งหมด การที่ฝรั่งเศสทำสัญญาฉบับนี้ จึงเท่ากับยอมรับความมีตัวตนของเรา

พ.ศ. 2472 สมเด็จพระยาตากษัตริย์ราชานุภาพ เสด็จตรวจโบราณสถาน มณฑลราชสีมา และเสด็จเลยไปถึง ปราสาทพระวิหาร น่าจะทรงเห็นธงฝรั่งเศส ปักอยู่ที่เขาพระวิหาร แต่เราก็ไม่ได้ทำการทักท้วงพระองค์ ยังคงค้างแรมบนนั้นหนึ่งคืนด้วย

พ.ศ. 2483 จอมพล ป.พิบูลสงคราม เริ่มปลุกระดมโหมให้ชนชั้นกลาง เรียกร้องดินแดนคืนจากมหาอำนาจ และนำไปสู่การทำสงครามกับฝรั่งเศส จนได้ดินแดนลาวและกัมพูชา ปัจจุบันมาอยู่ภายใต้การปกครองของไทย

ปราสาทพระวิหาร กลับมาอยู่ภายใต้การปกครองของไทย แต่ไม่ได้มีชาติ
มหาอำนาจใดให้การรองรับนอกจากญี่ปุ่น เมื่อสิ้นสงครามไทย จำ
ต้องสละดินแดนคืนให้ผู้ชนะทั้งหมด เหลือแต่ปราสาทพระวิหารที่
เราเก็บเอาไว้

พ.ศ. 2502 กัมพูชาฟ้องศาลโลก กล่าวหาไทยว่า

ส่งทหารเข้ายึดปราสาทพระวิหารของกัมพูชา พ.ศ. 2505 ศาลโลก
ตัดสินให้ปราสาทพระวิหารเป็นของกัมพูชา ตามสนธิสัญญา พ.ศ. 2447 และ
ตามแผนที่ พ.ศ. 2451 (เราเคยเซ็นยอมรับ) ว่า ปราสาทพระวิหารอยู่ในเขต
กัมพูชา และเราไม่เคยทักท้วง เป็นเวลาผ่านมาถึง 50 ปี

พ.ศ.2551 คณะกรรมการมรดกโลก ลงมติรับรองปราสาทพระวิหาร
เป็นมรดกโลกเป็นของกัมพูชา

การศึกษาพิจารณาปัญหา เรื่องปราสาทพระวิหารนั้น จำเป็นต้อง
ทราบข้อมูล และเหตุการณ์เกี่ยวข้องทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มต้นของเหตุการณ์ เมื่อ
ปี พ.ศ.2410 ที่ฝรั่งเศสเข้ามายึดครองอินโดจีน ซึ่งรวมทั้งกัมพูชา ที่เป็นของ
ไทยมาแต่เดิม หลังจากนั้นฝรั่งเศส ก็ยึดครองส่วนที่เป็นประเทศกัมพูชา ที่
อยู่ติดกับประเทศไทยในปัจจุบัน ทางภาคตะวันออกไปถึงภาคอีสานใต้

**มูลเหตุของความขัดแย้ง เกิดจากสนธิสัญญา ระหว่างไทย
กับฝรั่งเศส 2 ฉบับ**

ฉบับแรกในปี พ.ศ.2447 (ค.ศ.1904) ฉบับที่สองในปี พ.ศ.2450
(ค.ศ.1907) สนธิสัญญาฉบับหลัง มีข้อความตอนหนึ่ง ในสนธิสัญญาว่า

“ได้เขียนโครงการในแผนที่ โดยประเมินไว้แบบหนึ่งซึ่ง
ถือว่า เป็นสนธิสัญญาด้วย”

โครงการดังกล่าว ที่เขียนไว้ในแผนที่มาตราส่วน 1:200,000 ของฝรั่งเศส
เป็นแนวเส้นเขตแดนระหว่างไทยกับกัมพูชาอันเป็นที่มาของปัญหานี้

เมื่อปีพ.ศ.2502 กัมพูชาได้ยื่นฟ้องไทย ต่อศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ
ขอให้วินิจฉัยว่าปราสาทพระวิหารเป็นของกัมพูชา ศาลฯ ได้มีคำพิพากษา
เมื่อ 14 มิ.ย. พ.ศ. 2505 ให้ปราสาทพระวิหาร อยู่ในอธิปไตยของกัมพูชา โดย
ไม่ได้ตัดสินเรื่อง แนวพรมแดนไทยกับกัมพูชา ตามที่กัมพูชาร้องขอมาเพิ่มเติม
ภายหลัง

ประเทศไทย โดยคณะรัฐมนตรี ได้กำหนดขอบเขต ปราสาท
พระวิหาร คืนให้กัมพูชา และส่งหนังสือแจ้งเลขาธิการสหประชาชาติ
เมื่อ 13 ก.ค. พ.ศ. 2505 ว่า ไทยได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลฯ
แล้ว และขอสงวนสิทธิ์ที่จะเรียกเอาปราสาทพระวิหารกลับคืนมา

นับจากนั้นมาถึงปีพ.ศ.2548 เหตุการณ์เรื่องปราสาทพระวิหาร ระหว่าง
กัมพูชากับไทย ก็เกิดขึ้นเป็นระยะๆ แต่ไม่ได้มีนัยสำคัญมากนัก

ปัญหาปราสาทพระวิหาร ได้เกิดมีความเปลี่ยนแปลง อย่างมีนัย
สำคัญขึ้นมา

เมื่อระหว่าง ปี พ.ศ.2548 - 2549 เมื่อกัมพูชาได้เริ่มดำเนินการ
เสนอขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารเป็นมรดกโลก และประเทศไทยได้
ดำเนินการวางมาตรการป้องกันความเสียหายที่จะมาสู่ประเทศไทย จาก
กลไกของความเป็นมรดกโลก นับตั้งแต่การประชุมคณะกรรมการมรดกโลก
ครั้งที่ 31 ที่เมืองโครสต์เชิร์ช ประเทศนิวซีแลนด์ เมื่อปี พ.ศ.2550

จนเป็นผลให้การดำเนินการของกัมพูชายังไม่เป็นผล จนนำมาสู่
การประชุม คณะกรรมการมรดกโลก เมื่อปี พ.ศ.2551 ที่เมืองควีเบก ประเทศ
แคนาดา กัมพูชาจึงดำเนินการได้สำเร็จ ด้วยกุศโลบายที่ชาญฉลาด ที่ฝ่าย
ไทยโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คาดคิดไม่ถึง ถึงขั้นตอนที่กัมพูชาใช้กลไกของ
ความเป็นมรดกโลก มาเป็นมาตรการบังคับเอาแก่ประเทศไทยในอนาคต

ข้อเสนอแนะ ได้มาจากการพิจารณาข้อมูล และข้อเท็จจริงที่
เกี่ยวข้องและนำมาสู่ข้อสรุปว่า ฝ่ายกัมพูชาอาศัยกลไก การ
ขึ้นทะเบียนพระวิหารเป็นมรดกโลก เพื่อเข้าครอบครองพื้นที่
ที่ไทยและกัมพูชาอ้างสิทธิอันเป็นผล มาจากการพิพาทของ
ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ กรณีปราสาทพระวิหาร ซึ่งมีความ
กำกวมในเรื่องเขตแดน

ปัญหาปราสาทพระวิหาร มีความเป็นมาที่ยาวนาน และสลับซับซ้อน
มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันมาโดยตลอด การพิจารณาปัญหานี้ โดยเฉพาะ
ตอนใดตอนหนึ่งแล้ว นำมาสู่ข้อเสนอแนะนั้น มีโอกาสผิดพลาดได้มาก
กัมพูชาได้ใช้กลไก การขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหาร เป็นมรดกแต่ฝ่ายเดียว

มาขยายผลเข้าครอบครองพื้นที่ในเขตของไทย และพื้นที่ที่ยังมีปัญหา อ้างสิทธิระหว่างกัมพูชากับไทย

ประเทศไทยต้องดำเนินการ แก้ไขโดยสะกัดกันกลไกนี้ไว้ให้ทันทั่วทั้งในทุกขั้นตอนของเรื่องนี้ โดยทำหนังสือไปยังคณะกรรมการมรดกโลก ยูเนสโก และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า

การดำเนินการดังกล่าวนี้เป็นการรุกล้ำ เข้ามาในเขตแดนไทย จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลไทยเท่านั้น หรือมิฉะนั้น ก็จะต้องยินยอมให้ส่วนประกอบอื่นๆ ของปราสาทพระวิหาร ที่อยู่ในเขตแดนของไทยได้รับการพิจารณาให้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกร่วมกันกับตัวปราสาทพระวิหาร ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกโลกไปแล้ว

อันเป็นลักษณะของการเป็นมรดกโลกแบบข้ามพรมแดน ระหว่างไทยกับกัมพูชา

สารบัญ

บทกลอนและเพลง

15

ปัญหาเขาพระวิหารภาพแผนที่คลีทางวางตรง
หน้า คราบน้ำตาเปื้อนเปรอะยังเลอะอยู่ แผ่นดินทอง
ของไทยไทยเชิดชู ให้คงคู่ควรค่าชั่วฟ้าดิน

ตำนานเขาพระวิหาร

20

เขาพระวิหารเป็นปราสาทหินตามแบบศาสนา
ฮินดูที่ตั้งอยู่บริเวณเทือกเขาพนมดงรัก ภาษาเขมรว่า
พนมดงเร็ก อันหมายถึง ภูเขาไม้คาน สูงจากระดับ
ทะเลปานกลาง 657 เมตร ที่ตั้งของศาสนสถานแห่งนี้
รู้จักกันในนาม พนมพระวิหาร

เปิดภูมิหลังเขาพระวิหาร

39

ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เขาพระ
วิหารสร้างขึ้นประมาณพุทธศตวรรษที่ 15-16 เพื่อเป็น
ศาสนสถานตามคติความเชื่อ ในศาสนาฮินดูลัทธิ
ไศวนิกายที่นับถือพระศิวะ (อิศวร) เป็นเทพสูงสุด

54 ข้อพิพาท 1,000 ปี

ปราสาทเขาพระวิหาร ข้อพิพาท 1,000 ปีระหว่างไทยกับเขมร เป็นมรดกอารยะของมวลมนุษยชาติ พระวิหารมีไข่เพียงตัวปราสาท หากคือ ศูนย์รวมแห่งความรักความศรัทธา ศาสนาแห่งมวลมหาประชาชน

62 กรณีข้อพิพาทคดี

กรณีกัมพูชาเป็นโจทก์ยื่นฟ้องไทยต่อศาลโลก หรือศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ เป็นเรื่องการอ้างอธิปไตยของกัมพูชาในกรณีคดีว่า กัมพูชามีสิทธิเหนือดินแดน

86 คำพิพากษาของศาล

เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2505 ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ได้ตัดสินให้ปราสาทพระวิหารเป็นของกัมพูชา ด้วยเสียง 9 ต่อ 3 และในวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2505 หลังจากศาลโลกตัดสินแล้ว 20 วัน

เป็นมรดกโลกร่วมกัน

106

หากเป็นไปได้ ประเทศที่มีมรดกโลกร่วมกัน ตามแนวชายแดน ควรเสนอขอขึ้นทะเบียน เป็นมรดกโลกร่วมกัน เพื่อสะดวกในการบริหารจัดการ และ พัฒนาพื้นที่ร่วมกันของทั้งสองประเทศ

สี่หฤกษัตริย์เก้าชีวิต

121

กินเนสส์บุ๊ก ได้บันทึกสถิติโลกไว้ว่า พระองค์ทรงเป็นนักการเมืองที่ทรงดำรงตำแหน่งทางการเมือง หลากหลายตำแหน่งมากที่สุดในโลก โดยทรงเป็น พระมหากษัตริย์ 2 สมัย

กษัตริย์ฮุนเซน

134

นี่แหละคือ ฮุนเซนโมเดล ได้ใช้กองกำลังต่าง ชาติสนับสนุนตน และสนับสนุนเชื้อพระวงศ์ ที่ไม่ พร้อมให้ขึ้นมาเป็นกษัตริย์ให้กษัตริย์ใหม่สถาปนาตน เป็นเจ้าเป็นกษัตริย์

ข้อควรพิจารณา

143

ในขั้นต้นเห็นว่า ปัญหาเรื่องปราสาทพระวิหาร ควรจะได้มีการแก้ปัญหาแบบองค์รวมในทุกมิติ จึงได้ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่จุดกำเนิดของปัญหานี้

160

ข้อคิดเสนอแนะ

ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ต่างกับศาลภายใน ในข้อที่ศาลระหว่างประเทศ ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความใดๆ ทั้งสิ้น นอกจากจะได้รับความยินยอมจากรัฐของคู่กรณี

175

ไทยจะแพ้ไหม

โดยขณะนี้ รัฐบาลไทย พร้อมต่อสู้คดีทุกรูปแบบ ไม่ได้เพิกเฉยแต่อย่างใด ได้มีการเตรียมข้อมูลพร้อมต่อสู้คดีอย่างดี จากคณะทำงานด้านกฎหมายแล้ว

193

นับถอยหลังคดี

ปลายปี 2556 คาดว่า ศาลจะมีคำพิพากษาในช่วงปลายปี เพราะโดยทั่วไป ศาลจะใช้เวลาอีกราว 6 เดือน หลังขั้นตอนการนั่งพิจารณาคดี จึงจะมีคำตัดสิน

บทกลอนและเพลง

ภาพแผนที่คลี่กางวางตรงหน้า
คราบน้ำตาเปื้อนเประยังเลอะอยู่
แผ่นดินทองของไทย ไทยเจ็ดซุ
ให้คงคู่ควรค่าชั่วฟ้าดิน
บรรพชนทนยากเพื่อฝากไว้
ลูกหลานไทยรักษาอย่ารู้สิ้น
ทุกศอกควาคามีเท่าชีวิติน
มรดกที่ทำกินถิ่นสุดท้าย
ทิวเขาทอดยอดทะมื่นเย็นเงื้อมจ้ำ
เพียงภาพย่ำเตือนใจไทยทั้งหลาย
นี่แหละร่างวีรชนพลีตนตาย
เลือดรินสายละเลงเจือเพื่อชาติไทย
ถูกมันแกลัง แยกแผ่นดินหมิ่นประมาท
ไทยทั้งชาติเร้นตัวมัวอยู่ไหน
ปล่อยแม่ไ้อ์ชาติซี้เข้ามามีชัย
ไอ้อย่างไรคนดีไม่มีฤ
เมื่อได้มาด้วยเลือดเชือดเนื้อแลก
คราวถูกแยกเพียงน้ำตาควาควรหรือ
ไหนว่าเสียแผ่นดินเราเท่าฝ่ามือ
ของแลกคือชีวิตอมิตร์ร้าย

บทกลอนชื่อ

เพียงที่ 15 กรกฎาคม 2505

โดย ประมวล โกมารทัต

อีกบทกลอนหนึ่ง

ห่าสิบปีกวีไทยใช้น้ำตา
ทนฟังคำพิพากษาแทบใจสลาย
ให้ปราสาทพระวิหารอันเพริศพราย
พลันกลับกลายเป็นสิทธิกัมพูชา
ขณะที่บริเวณพื้นราบเขา
ไทยยังครองความเป็นเจ้าด้านหน้าผา
ห่าสิบปีไทยไม่รับตลอดมา
ว่าแผนที่คือปัญหาอุตุธรรม
เส้นเขตแดนโดยอาศัยร่องน้ำลึก
คือสำนึกไทยอยู่เหนือเขมรต่ำ
เส้นพรมแดนที่มีให้ใครรุกล้ำ
เกิดผลกระทบให้สองชาติพิพาทกัน
จนดอกเตอร์มนตรีไทยสายตาประหลาด
ให้อำนาจคู่พิพาทเกินขีดชั้น
แม้คนไทยหลายเหล่ารู้เท่าทัน
ต่างยืนยันไทยอาจเสียอธิปไตย
อีกมนตรีต่างประเทศอาเพศแท้
“ไทยไม่แพ้ก็อาจเสมอตัวได้”
ไฉดดอกเตอร์วิสัยทัศน์วิบัติกระไร
ตนเป็นไทยใจเหมือนทาสต่างชาติเสียแล้ว?

“ราตรี ประดับดาว”

ร้อยกรองจากคอลัมน์ “กวีอภิวัดมน”

นสพ. แนวหน้า 13 ม.ค. 2556

อีกเพลงหนึ่ง

เนื้อเพลงเขาพระวิหาร

เขาพระวิหาร
ทางขึ้นต้องผ่าน
ด่านเมืองศรีสะเกษ
ศรีสะเกษเรียกว่าเฮด
ศรีสะเกษติดกับเขมร
คนไทยหรือคนเขมร
ต่างก็มองเห็น
ตั้งอยู่บนหน้าผา
ปราสาทเขาพระวิหาร
ยิ่งใหญ่โอฬาร
ตั้งอยู่บนหน้าผา
ปราสาทหินมหิมา
มรดกล้ำค่าของบรรพชน
ดนตรี...
นกกาบินมาบินไป
ได้พักอาศัย ร่มไม้ชายคา
แขกไป ไทยมา ได้เห็นคุณค่า
ของความงดงาม
ปราสาทเขาพระวิหาร

เยี่ยมเมมตระหง่านคำฟ้าสีคราม
ใครเห็นใครก็เฝ้าถาม
ชื่นชมความงาม
อยากรู้ความเป็นมา
ซอนซานสมเด็จพระเจ้า
สาธุ สาธุ อย่างยิ่งป็นมา
เขี้ยวสัมผัสถึงตำนานฮุนเซ็น
ได้โปรดยกเว้น อย่างยิ่งป็นมา
มรดกทางประวัติศาสตร์
มนุษย์ทุกชาติต้องช่วยกันรักษา
ลูกหลานได้รู้ความเป็นมา
มรดกล้ำค่า ของบรรพชน

โดย ศิลปินอินโดจีน

ตำนาน เขাপระวิหาร

เขাপระวิหาร เป็นปราสาทหิน ตามแบบศาสนาฮินดู ที่ตั้งอยู่บริเวณเทือกเขาพนมดงรัก ภาษาเขมรว่า พนมดงรัก อันหมายถึง ภูเขาไม้คาน สูงจากระดับทะเลปานกลาง 657 เมตร ที่ตั้งของศาสนสถานแห่งนี้ รู้จักกันในนาม พนมพระวิหาร อันหมายถึง บรรพตแห่งศาสนสถานอันศักดิ์สิทธิ์ ไกลอุทยานแห่งชาติเขাপระวิหาร อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ อันเป็นทางขึ้นสู่ปราสาทที่สะดวกที่สุด

